

–Divadelní trojstránka–

Scéna 1: *[Manželé sklízí po večeři. Ona umývá nádobí, on utírá a uklízí.]* V místnosti - stůl, nad ním osvětlení, 3 židle, kuchyňská linka s dřezem a odkapávačem, kam on odkládá, dveře.

ONA: Dnes jsi zamlklý.

ON: Ano. *[Souhlasí za utírání.]*

ONA: *[Podívá se na něj.]* Děje se něco?

ON: *[Zklamaně.]* Ani ne.

ONA: *[Zopakuje po chvíli.]* Ani ne?

ON: Hm. *[Souhlasně.]*

ONA: *[Zastaví vodu, neb je doumýváno.]* Něco v práci?

ON: *[Věcně, trochu znaveně.]* Ne.

ONA: Tak co? *[Otočí se k němu, on dále mechanicky utírá.]*

ON: *[Zadumaně.]* Přemýšlel jsem.

ONA: *[Trochu posměšně, jaké že to asi bude tajemství.]* Aha. *[A vážněji.]* Řekneš mi o čem? *[Vezme od něj utřený kousek a uklidí ho.]*

ON: *[Váhavě.]* Je to divné.

ONA: *[Už trochu podrážděně.]* Ale co?!

ON: Já... my. Něco je... prostě divné.

ONA: Udělala jsem něco?

ON: *[Opět tak věcně, což ji dráždí.]* Ne. *[Uklidí poslední kus a odloží utěrku.]*

ONA: *[Dívá se mu do očí.]* Ty – už mne nemáš rád?

ON: Mám tě rád. *[Nakloní se k ní a dá jí pusku, přitom ji pohladí po tváři.]* To víš, že mám. *[Usměje se sice upřímně ale unaveně.]*

ONA: Tak co je?

ON: *[Pokrčí rameny.]* Měl jsem jen špatný den a jsem unavený. Pojdme spát.

ONA: *[Chvíli ho sleduje, ale pochopí, že je zbytečné naléhat, a odchází.]*

ON: *[Postává v místnosti, pak se rozejde ke dveřím za ní a zhasíná. Tma.]*

Scéna 2: Ložnice: manželská postel, po stranách s nočními stolky s lampičkami. Ale to vše nevidíme, protože je tma, jsou jen tušit obrysy.

[Ozývá se šustění, vrzání a vzdychání v rytmu. Rytmus se zpomalí a rozpadne.]

ONA: *[Tak trochu ho obviňuje dotčena.]* Ty pořád přemýšlíš?!

ON: *[Lehne si na svou polovinu, natáhne se ke stolku a rozsvítí lampičku.]*

ONA: *[Zahlédneme ji, jak si zběžně prsty upravovala vlasy.]* No?

ON: *[Nervózně, z jejího naléhání, přiznává.]* No ano. *[Klidněji.]* Nejde mi to z hlavy.

ONA: Nejde ti toho víc. *[S úsměvem, ale ten hned mizí.]* Promiň.

ON: Ne, máš pravdu. Nejde mi toho víc. *[Posune se a opře se o pelest postele.]*

ONA: *[Také se posune a opře.]* To nebyl jen jeden blbý den. *[Prosté konstatování.]*

ON: Ano *[Chvíle pauzy, kdy ona čeká.]* Bylo jich víc a ani jsem to nevěděl.

ONA: Ty nejsi šťastný? *[V tom je nevyřčené "se mnou".]*

ON: Jsem spokojený, jsem zvyklý... Je to štěstí?

ONA: Já nevím. Je to snad neštěstí?

ON: Spíš šedá zóna mezi oběma.

ONA: A je to *[Opět nevyřčené "se mnou"]* tak zlé?

ON: Ne, ale cítím, že je toho víc, že mám na víc, nebo alespoň jsem měl.

ONA: *[Žertovně.]* Předčasná krize středního věku?

ON: Nevím, prostě jsem si uvědomil, že mi něco chybí. *[Rozmáchně rukama/ pozvedne ruce a zase je spustí.]*

ONA: A co s tím budeš dělat?

ON: *[Pokrčí rameny.]* Třeba to přejde jako rýma. *[Usměje se a zase zvažní.]* Tobě se to nikdy nestalo?

ONA: *[Žertovně.]* Ještě jsem to nechytla.

ON: *[Naléhavě aby si ověřil, je-li to normální.]* Ani jednou za celou tu dobu?

ONA: *[Zamyslí se.]* Možná jednou, když jsem si uvědomila, že už je asi pozdě na děti.

ON: *[Ušklíbne se.]* Zní to jako klišé, když to nazveš "krizí středního věku" a nenaplněnou touhou po dětech.

ONA: *[Hájí své city.]* Ale to není klišé, to jsme my, ty a já.
[Oba chvíli mlčí.]

ONA: Ale co s tím?

ON: Když jsem se ptal "Je tohle všechno?" tak - zkrátka jsem - no vzpomněl jsem si na Boha.

ONA: *[Nechápavě.]* Vzpomněl sis na Boha?

ON: Hm. Něco, co nás všechny přesahuje, jednotící prvek...

ONA: *[Zamyšleně.]* Bůh?

ON: Prostě se ptám "Proč?" a nevěřím, že psycholog mne uspokojí svou odpovědí. A nějak se mi k tomu "proč" vkradlo oslovení - "Bože". "Proč, Bože, proč?"

ONA: *[Trochu to zlehčuje.]* A už ti odpověděl?

ON: *[Dotčeně.]* Ne. *[A normálně pokračuje.]* Možná se neptám dost dlouho, dost hlasitě... Tlučte a bude vám otevřeno, prostě a bude vám dáno... Možná jsem na Boha zapomněl a on mi teď chybí a to je ten trest.

ONA: *[Trochu skepticky.]* Hm. Takže se staneš věřícím?

ON: Má babička byla věřící.

ONA: A? Byla šťastná?

ON: Já ani nevím. Tehdy mne to nezajímalo a pak... už nebyla. *[Zarazí se.]* Ty jsi v nic nevěřila?

ONA: Snad jen, že život jde dál, život jako lidé, společnost... děti. Že pro ně má smysl tvořit hodnoty.

ON: Kdysi jsem četl takový - je to aforismus? - "Ušchlá větev: udělala jsem se sama pro sebe."

ONA: To byl Čapek.

ON: *[Rozvzpomíná si.]* Aha, tak Čapek... Já mám sice tebe, ale nějak mi chybí... ta návaznost. Možná jsme jako dvě uschlé větve vedle sebe, které se navzájem podpírají, ale jinak jsou osamoceny, samy pro sebe.

ONA: *[Hlesne.]* Bez života.

ON: A co po nás zůstane?

ONA: *[Nepřítomně.]* Spousta věcí, které si rozeberou anebo vyhází příbuzní.

ON: A tohle přece nemůže být všechno, co jsme mohli dokázat!

ONA: Asi je to všechno, co jsme se rozhodli, že dokážeme.

ON: A to je to nejhorší. Můžeme si za to sami kompromisy pro snazší život - v té šedé zóně. Není koho obvinít kromě nás samých.

ONA: A co s tím?

ON: Nad tím jsem přemýšlel. A nic mne nenapadlo, tak jsem začal prosit, modlit se "Bože, dej mi sílu se změnit" nebo "to změnit".

ONA: Změnit? Jak? K čemu se změnit?

ON: Já... to nevím. Ale když už jsem prosil Boha, věřil jsem, že on mne povede.

ONA: Ale co když Bůh není? *[Pochybuje.]*

ON: *[Zklamaneč.]* Pak, pak je asi všechno ztraceno, protože jsme sám o sobě slabý. *[Trochu překvapeně nad svým vývodem.]* A potřebuji Boha! (Bůh musí být!)

ONA: *[Zívne.]* Promiň, začínám být ospalá.

ON: *[Opět se rozvášňuje.]* Já mám pocit, jako bych teprve nedávno procitl. Nechci a nemohu spát, aby mi spánek nevzal to probuzení, tu nespokojenost, abych zase neupadl do svého zvyku. *[A trochu pragmaticky dodá.]* Navíc zítra je sobota, tak si můžu dovolit nespát anebo si přispím.

ONA: *[Protáhne se, ruce nad hlavu, aby alespoň na chvíli zaplašila únavu.]* Ale někdy budeme muset jít spát.

ON: To jistě, ale teď mi jde o TEĎ a ne o zítřek plný nevyspání. TEĎ chci žít naplno, každou vteřinu!

ONA: Co je to "žít naplno"?

ON: To chci právě zjistit. Já vím, že zatím jen mluvím a přemýšlím velkými slovy a myšlenkami, ale mám pocit, že za nimi je něco - něco velkého, na dosah, mučivě blízko. Možná sám Bůh. Jen se rozvzpomenout. *[Vstane z postele a k jejímu překvapení začne přecházet po pokoji.]*

ONA: Když už jsi citoval Bibli, tak tam také stojí "Buď tich a věz, že já jsem Bůh." Tak by jsi se měl napřed uklidnit, utišit.

ON: *[Zvolní tempo přecházení.]* Ano, to jsem slyšel, nebo četl. *[Posadí se na kraj postele.]*

ONA: A opravdu tomu věříš?

ON: *[Otočí se k ní.]* Čemu?

ONA: V Boha.

ON: Teď ano. A nechci tu víru ztratit. Cítím, že s ním dokážu víc než sám. Vždyť on má být vším.

ONA: *[Natáhne k němu ruku.]* Pojď ke mně.

ON: *[Lehne si k ní a "přitulí" se k sobě.]*

ONA: Tak zítra začneme nový den, novým způsobem.

ON: A novým cílem. Zítra. *[Zívne.]*

ONA: Zítra.

ON: *[Zhasne.]*

—Konec—

08.11.2009

—Poznámky pod čarou aneb Co dodatečně prozradil autor—

Uvažoval jsem o předmluvě, ale tu může laskavý čtenář označit za manipulativní před přečtením samotného díla. Může mu zabránit vidět dílo jeho očima, vložit do něj sebe, znovu-vytvořit ho dle slovní kostry předložené autorem.

Na druhou stranu tato "pomluva" může způsobit hořkou pachutí po chutné krmi. Co naplat, cítil jsem se puzen doplnit slova textu dalšími, vysvětlením čtenáři, objasněním toho, kde jsem v textu já.

Napsal jsem ho ráno, vzbudil jsem se nespokojený, zklamaný - sám sebou, z toho, že věci, které by měly být na prvním místě, odsouvám. Že někdy vše co mám mne nečiní šťastným, že to může jen Bůh, o kterého se zajímám jen vlažně.

Nemám partnerku, ani ženu, rád čtu Karla Čapka, má babička z otcovy strany byla věřící, ale nezjišťoval jsem nakolik to byla jen vnější forma, obrázek Krista a kříž na zdi, na který se pamatují, a nakolik vnitřní život. "A pak... už nebyla." Nikdy jsem s ní o tom nemluvil.

Trojstránka proto, že originál byl napsán tužkou na tři strany, každá na jiném listu. A ještě k "Bohu". Za to slovo si může každý dosadit výraz, který je mu milejší, např. Šiva-Šakti, Buddhovo nezrozené a další. Auto sám tíhne k východním naukám, ale slovo "Bůh" je zde asi zažitéjší stejně jako Bible.

Konec můžete vnímat jako další odklad, další kompromis pro snazší život. Autor si je vědom dvojakého vyznění a nechává na čtenáři, zda si zvolí uvedenou variantu, anebo bude oponovat, že s podporou ženy to on, oni dokáží, dokáží víc, dát svým životům smysl skrze Boha. Autor neodsuzuje žádnou z variant, protože jeho život se mu ještě jeví jako otevřený... i když, aby byl upřímný, doufá v tu druhou. Stejně jako věřil, že v povídce R. D. Bradburyho "Příběh lásky" ["Kaleidoskop", Klub čtenářů Odeon, první vydání souboru, Praha, 1989] je žena Roberta Spauldinga právě Ann Taylorová a nikdo jiný. Věřil, protože chtěl.

Autor, Martin Zouhar.